

Ile jest monarchii w Europie?

Z chwilą detronizacji króla Achmeda Zogu, liczba dziedzicznych panujących w Europie spadła do 14-tu.

Państwami o ustroju monarchii-

to monarchia elekcyjna, bezwładnia najmniejsze państwo na świecie. Następnie idą: Lichtenstein (15.000 mieszkańców) i Monaco (25.000 mieszkańców).

trwania rządów — zajmuje król włoski Wiktor Emanuel III, który wstąpił na tron w dniu 30 lipca 1900 roku. Obecnie obejmuje on tron albański.

Najstarszy pod względem wieku monarcha — jest król szwedzki Gustaw V, urodzony w dniu 16 czerwca 1858 roku. (Wstąpił na tron w dniu 8 grudnia 1907 r.) a najmłodszym król jugosłowiański Piotr II, urodzony dnia 11 września 1923 roku. Panuje on od 9 października 1934 r. pod regencją swego stryja — księcia Pawła.

Seniorem zdetronizowanych monarchów jest b. cesarz niemiecki Wilhelm II, urodzony dnia 27 stycznia 1859 roku.

Najdłużej panował jednak b. król hiszpański Alfons XIII, który został królem w dniu przyścia na świat w dniu 17 maja 1886 roku. Alfons XIII panował do 1902 r. pod regencją swej matki królowej Marii — Krystyny i utracił koronę w dniu 14 kwietnia 1931 roku.

Jest rzeczą bardzo prawdopodobną, że Hiszpania stanie się wkrótce ponownie monarchią. Powrót jednakże b. króla Alfonsa XIII na

tron hiszpański jest wątpliwy, gdyż kandydatem gen. Franco ma być trzeci syn b. króla 26-letni Don Juan Carlos książę Asturii.

A. CH.)



Królowa Wilhelmina

stycznym są obecnie: Wielka Brytania, Belgia, Holandia, Dania, Norwegia, Szwecja, Włochy, Jugosławia, Grecja, Bułgaria Rumunia, wielkie księstwo Luksemburg oraz księstwo Monaco i Lichtenstein. Poza tym ustrój monarchistyczny posiadają Węgry, które od 1920 roku są rządzone przez admirała Horthy'ego jako regenta. Wreszcie za monarchię uważać należy państwo Watykańskie. Jest

Najdłużej panuje królowa holenderska Wilhelmina, która wstąpiła na tron w dniu 23 listopada 1890 r. jako 10-letnia dziewczynka. Objęła ona samodzielnie władzę w dniu 31 sierpnia 1898 r. Najkrócej sprawuje rządy — Papież Pius XII, który został obrany w dniu 2 marca 1939 r. i był koronowany w dniu 12 marca b. r. Następne miejsce po królowej Wilhelminie pod względem czasu

Kronika kulturalna

BIBLIOTEKA JAGIELLOŃSKA W NOWYM GMACHU

Budowa gmachu Biblioteki Narodowej w Krakowie szybko postępuje naprzód. Prawdopodobnie już w jesieni b. r. wszystkie zbiory biblioteki znajdą pomieszczenie w nowym budynku.

STACJA DOŚWIADCZALNA POLITECHNIKI LWOWSKIEJ W GDYNI

W pierwszej połowie maja b. r. przy państwowej Szkole Morskiej w Gdyni zostanie uruchomiona mechaniczna stacja doświadczalna Politechniki Lwowskiej.

Zadaniem tej stacji, która mieścić się będzie w gmachu państwowej Szkoły Morskiej, będzie badanie wszelkiego rodzaju materiałów dla celów przemysłowych, a przede wszystkim dla celów przemysłu okrętowego.

MUZYKA POLSKA W AMERYCE

Pianista Stanisław Szpilowski miał w tych dniach w „Columbia Broadcasting” 30-minutową audycję poświęconą muzyce polskiej i poprzedzoną prelekcją. W programie Chopin, Paderewski, Szymanowski, Łabuński, Maciejewski, Szeligowski.

300-LECIE URODZIN RACINE'A

Specjalna komisja francuskiego Ministerstwa Wychowania Narodowego zajmuje się organizacją obchodu trzasetulecia urodzin Racine'a. Przewiduje się organizację wielu imprez



Król szwedzki, Gustaw V

teatralnych, kinowych i radiowych oraz udziału uniwersytetów. M. in. odbędzie się tydzień Racine'a w Comedie — Française i w Odeonie, wystawienie w Operze „Hypolita i Arycja”, a w Bibliotece Narodowej wystawa poświęcona życiu, dziełom i epoce Racine'a, wreszcie uroczystość w Sorbonie.

Uczniowie poświęcą część swych czasów na przedstawienia sceniczne utworów Racine'a, objętych programami szkolnymi.

FESTIWAL MUZYCZNY KU CZCI J. S. BACHA

Stowarzyszenie Przyjaciół Muzyki w Strasburgu organizuje festiwal muzyczny ku czci J. S. Bacha, na który złoży się z góra dziesięć słuchowisk.

Program obejmuje m. in. recital organowy w kościele św. Tomasza na organach, sięgających epoki Bacha, wykonanie koncertów brandenburskich, kantat religijnych, sonat na skrzypce solo oraz z towarzyszeniem fortepianu, koncert klaviesynowy i mszę w tonacji si. Na liście wykonawców znajdują się dyrygenci Fritz Munch i Georges Enesco, pianiści Wanda Landowska, Alfred Cortot i wielu innych.

Festiwal trwać będzie od 15 do 22 czerwca r. b. Odbędzie się on w ramach obchodu 500-lecia wieży katedry strasburskiej, przy czym właściwy obchód jubileuszowy przypada w dn. od 23 do 27 czerwca i obejmuje szereg uroczystości religijnych i ludowych.

Przy dnie, goścu, Minerogen F.F. Apteka Mazowiecka Warszawa Mazowiecka 10

Z książek

Nowe wydawnictwa Inst. Śląskiego

Eustachy Noszczyński: **Szkolnictwo Mniejszości Niemieckiej na Górnym Śląsku w świetle polskiego prawa traktatowego**, str. 206 („Pamiętnik Instytutu Śląskiego” Tom XI).

Świeżo wydana praca jest obszerną monografią szkolnictwa niemieckiego w górnośląskiej części woj. śląskiego z punktu widzenia prawnego.

W pierwszej części pracy autor zmierza do określenia pojęcia mniejszości narodowej i kryteriów przynależności do niej w oświetleniu polskich traktatów i umów międzynarodowych, w szczególności zaś wygasłej Konwencji Genewskiej.

Część druga przedstawia uprawnienia mniejszości narodowych na obszarze całego państwa polskiego; podstawom prawnym poświęcona została część trzecia. Omówiono w niej dokładnie naprzód szkolnictwo państwowe i publiczne, następnie szkolnictwo prywatne, a wreszcie intere-

sującą kwestię egzaminów językowych dzieci.

Czwarta i ostatnia część charakteryzuje formalne środki prawne służące mniejszości do ochrony jej uprawnień materialnych. Obszerna bibliografia, przepisy, aneksy oraz streszczenie w języku francuskim uzupełniają to pierwsze wydawnictwo polskie, naświetlające wszechstronnie powyższy temat.

Zdzisław Wyznikiewicz: **Ubezpieczenia Społeczne na Śląsku w świetle wykonania górnośląskiej Konwencji Genewskiej**, Stron 59 („Zagadnienia Społeczne Śląska” Nr. 8).

Nowa broszura jest zwięzłą monografią o przepisach Konwencji Genewskiej w zakresie ubezpieczeń społecznych. Autor przedstawił tu nie tylko treść i wykonanie pośrednich przepisów, lecz także ich historię i zmiany dokonane na skutek późniejszych porozumień i umów polsko-niemieckich.

Prace nad monografią „Kościoły w Polsce”

W doniosłym okresie mobilizacji moralnej i duchowej Narodu, kresowa stolica nasza Wilno przyłączyła się do wydawnictwa o wielkiej doniosłości. Archidiecezjalny Instytut Akcji Katolickiej w Wilnie, postanowił zobrażać czym był i czym jest dla Polski Kościół Katolicki.

Księga „Kościoły w Polsce” obejmująca monografię wszystkich parafii w Polsce, ma okazać się duchową, moralną a także materialną pływającą z życia Kościoła Katolickiego w Polsce. Dzieło to zostanie ofiarowane Ojcu Świętemu Piusowi XII w dowód przywiązania Narodu Polskiego do wia-

ry Ojców i Stolicy Apostolskiej.

Redakcja celem ułatwienia pracy organizacyjnej szybkiego zgromadzenia materiałów, oraz opracowania ich wysłała sztab swoich współpracowników do poszczególnych prowincji Kościelnych Polskiej i parafii.

Współpracownicy Redakcji „Kościoły w Polsce” zostaną zaopatrzeni w odpowiednie upoważnienia i listy polecające.

Wszyscy rozumiejący znaczenie tak doniosłego dzieła proszeni są o poparcie tej akcji.

Wszelkiej informacji udziela Redakcja — Warszawa ul. Chmielna 26, tel. 327-08.

Retrospektywa z dużą perspektywą.

Powiedzenie napozór pozbawione sensu — prawda? A jednak słuszny przykładem ile w tym powiedzeniu mieści się słuszości. Inowrocław — Zdrój na przestrzeni ostatnich paru miesięcy poczynił szereg doniosłych inwestycji zdrowotnych na europejską miarę. Głównym łazienkom przybyła kolumna, która jest wyrazem ostatnich zdobyczy techniki w tej dziedzinie. Przed domem zdrowym wzniesiono obszerny taras. Dzielnica willowa zdrowiska wzbogaciła się o 140 pokoi, urządzonych z komfortem. To byłby mniejszy retrospektywny rzut oka na pracę Inowrocławia — Zdroju. Wobec tych innowacji, ulepszeń i udogodnień, jakże pięknie zapowiadać się musi tak bliski już sezon kuracyjny. I znowu, jak każdego roku, ścigać będą tu tysiące spragnionych zdrowia i skutecznego kuracji. I to byłby perspektywny rzut oka na tegoroczny sezon Inowrocławia — Zdroju. Można być z góry przekonanym, że już 1-szy wiosenny sezon ścignie tu licznych kuracjuszy, spragnionych poratowania zdrowia w miłej atmosferze zachodnio europejskiego, zdrowiska. W tym roku wyniki lecznicze będą

niewątpliwie jeszcze lepsze z uwagi na znaczne ulepszenia higieniczne i zdrowotne. Szereg łazienek uległ kompletnemu odnowieniu i na oddziałach leczniczych wprowadzono liczniejsze innowacje. Znacząco rozszerzono i ulegnie wzmocnieniu, gdzie między innymi wprowadzi się nowy rodzaj inhalacji. Przebudowaniu ulegnie również sala natryskowa w starych łazienkach. Powiększony będzie klub zdrowy a przed pokojami towarzyskimi wybudowany będzie obszerny taras z widokiem na najpiękniejszą część starego parku. Olbrzymie inwestycje poczyniono w ułożeniu nowych gładkich nawierzchni na ulicach strefy zdrowotnej. Upiększo także tak zwana dzielnica za Stawkami w pobliżu zakładu leczniczo kąpielowego dla dzieci im. Marszałka Focha. Przede wszystkim korzystają z kuracji w Inowrocławiu liczni reumatycy i artretycy. Do skuteczności kuracji przyczynia się szczególnie 31 proc. solanka inowrocławska jedna z najświeższych w Europie i borownia wykuszająca wybitne zalety fizyczne i chemiczne. Dzięki borowni kieruje się do Inowrocławia wszelkie schorzenia kobiece, a chorzy sercowi używają z drożdżu solanek niskoprotentowych, nasycenych bezwodnikiem węglowym zbliżonych do naueimskich. Do sławy Inowrocławia przyczynia się wreszcie źródło pitne słono — gorzkie o wybitnych właściwościach leczniczych.

Koncert dawnej muzyki religijnej transmitowany przez radio

W dniach od 14 do 21 kwietnia odbywa się w Warszawie i w Krakowie wielki Międzynarodowy Festiwal Muzyki Współczesnej. Do Polski zjechali zagraniczni artyści, wykonawcy i kompozytorzy, oficjalni przedstawiciele prasy zagranicznej i melomani.

Jest to chwila odpowiednia dla propagandy muzyki polskiej. To też komitet festiwalowy, korzystając z tak rzadko nadającej się okazji zaprezentowania obcym polskiego dorobku muzycznego i to w ramach oryginal-

nych polskich, organizuje kilka koncertów nie wchodzących w skład oficjalnego programu festiwalu, a obejmujących wyłącznie muzykę polską.

Jeden z nich dnia 18 kwietnia o godzinie 17.00 poświęcony będzie dawnej polskiej muzyce religijnej i odbędzie się w Krakowie w kościele Mariackim. W przepięknej nawie gotyckiej świątyni rozegrami dzieła staropolskich mistrzów 16-go i 17-go stulecia: Gomulki, Szamotulskiego, Zielińskiego, Szarzyńskiego, Pankieła i innych oraz jeden utwór współczesny, utrzymany jednakże w duchu dawnej muzyki polifonicznej — Motet Marianański — Szeligowskiego.

Wykonanie utworów powierzone najlepszymu chórowi Polski, Poznańskiemu Chórowi Katedralnemu pod dyktando ks. dr. W. Gieburowskiego. Koncert ten transmitowany będzie również przez wszystkie rozgłośnie polskie dnia 18 kwietnia o godz. 17.00 aby w ten sposób umożliwić wszystkim radiosłuchaczom wzięcie udziału w tak podniosłym wydarzeniu artystycznym.

W czasach chaosu politycznego

jasną drogę wskazuje jedynie „ABC”

OLE STEFANI

DZIEWCZYNA,

SAMOCHÓD i PIES

POWIEŚĆ

Przeład autoryzowany Eugeniusza Bałuckiego

Szybkiem wprawnym ruchem zapaliła papierosa. Tarka siedział na tylnych łapkach i spoglądał w boczne okno. Przesunął się ostatni wagon zapopatrzony w czerwoną latarnię. Pociąg towarowy przeszedł.

— Nareszcie! — westchnęła z ulgą. — No, otwierajcie! — Odwróciła głowę w stronę domku. Dostrzegła w okienku głowę droźnika, który jak gdyby usłyszał jej słowa, ponieważ uśmiechnął się niewyraźnie. — Dlaczego nie podnosi?... Aha!

Teraz z innej strony ukazał się pociąg pospieszny. Przemknął dudniąc i gwizdnął przeraźliwie na pożegnanie.

Dziewczyna mimo woli wybuchnęła śmiechem — nawet na Piccadilly po teatrze nie czekała tak długo. Ledwo przeleciał ostatni wagon, bariera ze zgrzytem i dzwonieniem poszła w górę. Tarka obeszczekał ją zjadale.

— Dziękuję! — skinęła głową droźnikowi i dała gaz.

Po dziesięciu minutach pozostawiła za sobą szeroki pas gołych pól, w ciągu następnych dziesięciu minut minęła łańcuch stromych wzniesień, biegnących wzdłuż prawej strony szosy i przejechała przez małe osiedle. Zwolniła nagle widząc na środku drogi dwóch ludzi.

— Stop! — zawołali obaj podnosząc jednocześnie prawe ręce.

— Jak to stop? — rozgniewała się.

— Proszę stanąć!

— O, do stu diabłów! — wybuchnęła hamując. — Pechowy dzień! Niemal na każdym kroku coś mi przeszkadza! Może panom jest potrzebna pompka?

— Jaka pompka? — zdziwił się wyższy wzrostem. Zbliżył się z towarzyszem do samochodu i zajął do wnętrza. — Pani będzie łaskawa wejść na chwilę do gospody. Nie chciałbym zatrzymać pani na deszczu.

Tarka zachłystywał się z wściekłości.

— Wcale tego nie wymagam — wzruszyła ramionami dziewczyna. — Czego panowie sobie życzą? Proszę mówić prędko, bo nie mam czasu.

— Policja kryminalna — oświadczył uprzejmie jeden z panów.

Dziewczyna umilkła, wzięła psa pod pachę i bez sprzeciwu wysiadła z samochodu.

W tym momencie z gospody wyszło kilkunastu policjantów. Mijając obu panów towarzyszących dziewczynie, wszyscy zaszalutowali i nie ba-

cząc na deszcz, rozeszli się parami w różnych kierunkach.

— Przepraszam bardzo. Nie zatrzymamy pani długo — powiedział jeden z panów wprowadzając dziewczynę do obszernej izby. — Prosimy nam tylko opowiedzieć, skąd pani przybywa, dokąd zdąży i co pani widziała w drodze.

— Przeważnie wodę — odparła kpiąco.

Obaj panowie roześmieli się.

— Dziękujemy bardzo. A poza tym pani nic nie widziała?

— Nie rozumiem, o co panom chodzi?

— Jadąc w tym kierunku, mogła pani spotkać jakiegось człowieka albo samochód.

— Z Londynu jest kawał drogi. O jaki odcinek panom chodzi?

— O ten, który biegnie na południe od przejazdu kolejowego.

— Nikogo nie widziałam.

— Czy pani patrzyła uważnie na szosę?

— Na szosę, tak. Ale nie gapiałam się na prawo i na lewo. Czy panowie kogo poszukują?

— Hm... — mruknęli jednocześnie obaj panowie i zamienili spojrzenia. — Proszę pani, na południe i nieco wyżej leży Reading. Dziś przed wieczorem uciekł stamtąd więzień. Dlatego przeszukujemy całą okolicę i badamy wszystkich przejeżdżnych. Więc pani nikogo nie widziała?

— Właściwie, tak... — odpowiedziała przeciągle. — Ale to było jeszcze przed przejazdem kolejowym.

(D. c. n.).

Misje katolickie w cyfrach

Liczba katolików, zamieszkających na terenach misyjnych w ciągu ostatnich lat dziesięciu wzrosła z 14.330.000 do 21.143.000. Obecnie jest ogółem 269.000 pracowników misyjnych, 14.239 misjonarzy, 10.055 księży tubylczego pochodzenia, 15.979 misjonarzy zakonników tubylców, 10.555 braci tubylczego pochodzenia, 163.430 katechetów i nauczycieli.

Popieranie wynalazczości

W dążeniu do uspołecznienia idei wynalazczości powstało już przed 10 laty w Katowicach Stow. Popierania Wynalazczości. Stowarzyszenie jednocy i popiera talenty tworzące rozsiadane po całej Polsce, dając im pełną pomoc moralną, techniczną i materialną, oraz umożliwiają w ciężkich niejednokrotnie warunkach życiowych realizację i sprzedaż praktycznych i pomysłowych wynalazków.

Sekretariat Stow. mieści się w gmachu Woj. Śląskiego w Katowicach, pokój 440, II piętro, tel. wojewódzki wewn. 357.